

Ebeveynlerdeki Gelişmeleri Kaçırma Korkusunun Çocuklardaki Saldırganlık ve Duygu Düzenleme Becerileri Üzerindeki Yordayıcı Etkisinin İncelenmesi (*)

Özden AKDOĞAN (**)

Öz

Bu araştırma ebeveynlerdeki gelişmeleri kaçırma korkusunun çocuklardaki saldırganlık ve duygu düzenleme becerilerini ne derece yordadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar araştırmaya dâhil edilirken uygun örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Veriler toplanırken araştırmaya katılan katılımcıların çocuklarının 5-12 yaş aralığında olmasına dikkat edilmiştir. Bu araştırma kapsamında 264 bireye ulaşılmıştır. Çalışmada genel tarama modellerinden biri olan ilişkisel tarama modelinden yararlanılmıştır. Çalışmada kullanılacak olan verilerin toplanmasında “Kişisel Bilgi Formu,” “Duygu Ayarlama Ölçeği,” “Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Anne-Baba Formu” ve “Üsküdar Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda çocukların duygu ayarlama düzeylerinin orta düzeyde, saldırganlık düzeylerinin ise düşük düzeyde olduğu bulunmuştur. Ebeveynlerin gelişmeleri kaçırma korkusu ise ortalamanın altında bulunmuştur. Regresyon analizi sonucunda gelişmeleri kaçırma korkusunun çocuklardaki sözel saldırganlığı yordadığı bulunmuştur ($R_{\text{sözel saldırganlık}}=0.210$; $R^2=0.04$; $F=12.063$). Gelişmeleri kaçırma korkusu, sözel saldırganlık toplam varyansının %4'ünü açıklamaktadır. Yapılan diğer regresyon analizinde ise gelişmeleri kaçırma korkusunun kıskırtılmış fiziksel saldırganlığı yordadığı bulunmuştur ($R_{\text{kıskırtılmış fiziksel saldırganlık}}=0.188$; $R^2=0.03$; $F=9.574$; $p<.05$). Gelişmeleri kaçırma korkusu, kıskırtılmış fiziksel saldırganlık toplam varyansının %3'ünü açıklamaktadır. Bununla birlikte gelişmeleri kaçırma korkusunun duygu ayarlamayı yordamadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Saldırganlık, Duygu Düzenleme, Gelişmeleri Kaçırma Korkusu, Ebeveyn-Çocuk.

(*) Okul müdürü sayın hocam Hasan Aygün'e, müdür yardımcısı sayın hocam Şaban Saraç'a ,destek veren kıymetli öğretmen arkadaşlarıma ve her zaman yanımda olan aileme teşekkür ederim.

Özgün Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi : 19.08.2024

Kabul Tarihi : 23.12.2024

(**) Rehber Öğretmen, Beşiktaş 100. Yıl Mustafa Kemal İlkokulu.

E-posta : ozdenakd@gmail.com

ORCID ID : <https://orcid.org/0009-0002-9497-0595>

Özden Akdoğan, “Ebeveynlerdeki Gelişmeleri Kaçırma Korkusunun Çocuklardaki Saldırganlık ve Duygu Düzenleme Becerileri Üzerindeki Yordayıcı Etkisinin İncelenmesi,” *Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, no. 19 (Kasım 2024): 69-82.

DOI: <https://doi.org/10.32739/uskudarsbd.10.19.148>

Bu eser [Creative Commons Atıf-GayriTicari-Türetilemez 4.0 Uluslararası Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) ile lisanslanmıştır.

Examining the Predictive Effect of Parents' Fear of Missing Out on Aggression and Emotion Regulation Skills in Children (*)

Özden AKDOĞAN (**)

Abstract

This study was conducted to determine the extent to which parents' fear of missing out predicts aggression and emotion regulation skills in children. Convenience sampling method was preferred when including participants in the study. While collecting data, attention was paid to the fact that the children of the participants participating in the study were between the ages of 5-12. 264 individuals were reached within the scope of this study. The study was conducted with the relational screening model, which is one of the general screening models. The "Personal Information Form" was used as the data collection tool in order to reach the demographic information of the individuals. In addition, the "Emotion Regulation Scale," "Aggression Scale for Children Mother-Father Form" and "Üsküdar Fear of Missing Out Scale" were used. As a result of the study, it was found that the children's emotion regulation levels were at a moderate level and their aggression levels were at a low level. The parents' fear of missing out was found to be below average. As a result of the regression analysis, it was found that the fear of missing out predicts verbal aggression in children ($R_{\text{verbal aggression}}=0.210$; $R^2=0.04$; $F=12.063$). Fear of missing out explains 4% of the total variance in verbal aggression. In another regression analysis, it was found that fear of missing out predicts provoked physical aggression ($R_{\text{provoked physical aggression}}=0.188$; $R^2=0.03$; $F=9.574$; $p<.05$). Fear of missing out explains 3% of the total variance in provoked physical aggression. However, it was seen that fear of missing out does not predict emotion regulation.

Keywords: Aggression, Emotion Regulation, Fear of Missing Out, Parent-Child.

(*) I would like to express my gratitude to our esteemed principal, dear teacher Hasan Aygün, our vice principal, dear teacher Şaban Saraç, my valuable fellow teachers who supported me, and my family who has always been by my side.

Original Research Article

Submission Date : 19.08.2024

Acceptance Date : 23.12.2024

(**) Advisory Teacher, Beşiktaş 100. Yıl Mustafa Kemal Primary School.

E-mail : ozdenakd@gmail.com

ORCID ID : <https://orcid.org/0009-0002-9497-0595>

Özden Akdoğan, "Examining the Predictive Effect of Parents' Fear of Missing Out on Aggression and Emotion Regulation Skills in Children," *Üsküdar University Journal of Social Sciences*, no. 19 (November 2024): 69-82.

DOI: <https://doi.org/10.32739/uskudarsbd.10.19.148>

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

Giriş

Teknolojinin gelişmesi ve teknolojiye erişimin kolaylaşması sonucunda sosyal medya kullanımının gün geçtikçe arttığı görülmektedir¹ Sosyal medya kullanımının artması sonucunda kişilerin bu alanda yaşanan gelişmeleri kaçırma ve bunlardan haberdar olamama korkusu yaşadıkları gözlemlenmiştir. Bu noktada kişilerin sosyal medyada yaşanan gelişmeleri kaçırma korkusuna bağlı olarak sosyal medyada uzun zaman harcamalarına sebep olan ve “Gelişmeleri Kaçırma Korkusu” (Fear of Missing Out) olarak isimlendirilen yeni bir bağımlılık türü ortaya çıkmıştır.²

Sosyal medyada geçirilen zamanın artmasının ise çoğu zaman aile içerisindeki iletişimi, ebeveyn-çocuk arasındaki iletişimi ve çocukların akranları ile olan iletişimi üzerinde olumsuz bir etki bıraktığı ifade edilmektedir.³ Yapılan çalışmalar ebeveynlerin büyük bir kısmının sosyal medya kullandığını ortaya koymaktadır. Okul öncesi eğitimine devam eden çocukları olan ebeveynlerle gerçekleştirilen bir çalışmada annelerin %84 babaların ise %70 oranında sosyal medya kullandıkları ortaya koyulmuştur.⁴

Gelişmeleri kaçırma korkusu, sosyal medyada paylaşılan bir durum güncellemesinden, gönderiden, deneyimlerden veya olaylardan habersiz kalma; bir diğer ifadeyle bilgilendirme çemberinin dışarısında kalma korku ve kaygısı sonucunda görülen bir problemdir.⁵ Bir diğer tanımlamada gelişmeleri kaçırma korkusu, kişinin diğerlerinin kendisinden daha tatmin edici yaşantılarla bir arada olduğu düşüncesine sahip olması sonucunda sürekli çevrimiçi kalarak sanal çevresinin ne yaptığını sürekli olarak takip etmeye yönelik güçlü bir istek duyması olarak açıklanmaktadır.⁶

Kişinin hem fiziksel hem de psikolojik iyi oluşuna etkisi bulunan gelişmeleri kaçırma korkusu, cep telefonunu sürekli olarak eline alma, sosyal medyada devamlı gezinme, sosyal deneyimleri ve faaliyetleri göz ardı ederek potansiyel tehlike içeren bir gereksinim olarak kabul görmektedir.⁷ Bununla birlikte gelişmeleri kaçırma korkusu, sosyal medyada ortaya çıkan gelişmeleri takip edemiyor olmaktan korku duyan bir kişi için uzun zamanlarını bu alanlarda harcamasına sebep olan yeni bir bağımlılık türü olarak da değerlendirilmektedir.⁸

Saldırgan davranışlar çoğu zaman dışsallaştırma semptomu olarak kabul edilmekte ve çocuklarda görülen en yaygın uyumsuzluk biçimlerinden bir tanesi olarak belirtilmektedir. Saldırgan davranışlar, karşı gelme bozukluğu, davranış bozukluğu gibi farklı dışsallaştırma bozukluklarının da bir belirtisidir. Diğerlerine zarar verme ve onları incitme amaçlı olarak ortaya koyulan davranışları kapsamaktadır. Bu davranışlar yalnızca fiziksel olmayabilmekte; aynı zamanda ilişkisel ve sözel olmak üzere pek çok farklı biçimde ortaya koyulabilmektedir.⁹

¹ Güleç Vusala, “Aile İlişkilerinin Sosyal Medyayla Birlikte Çöküşü.” Yeni Medya Elektronik Dergi, 2(1), (2018): 105-120.

² Gökler Mehmet Enes vd. “Sosyal Ortamlarda Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeğinin Türkçe Sürümünün Geçerlilik Ve Güvenilirliğinin Değerlendirilmesi.” Anadolu Psikiyatri Dergisi, 17 (52- 59), (2016), 53-59.

³ Güleç, “Aile İlişkilerinin Sosyal Medyayla Birlikte Çöküşü.” 105-120.

⁴ Clark, J. Sarah vd., “Parents on social media: Likes and dislikes of sharenting,” C.S. Mott Children's Hospital National Poll on Children's Health, University of Michigan, 23(2). (2015), <http://mottpoll.org/reports-surveys/parents-social-medialikes-and-dislikes-sharenting>.

⁵ Eşitti Şakir, “Bilgi Çağında Problemlerli İnternet Kullanımı ve Enformasyon Obezitesi: Problemlerli İnternet Kullanımı Ölçeğinin Üniversite Öğrencilerine Uygulanması,” İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 49(2), (2015): 75-97.

⁶ Eşitti, “Bilgi Çağında Problemlerli İnternet Kullanımı.” 75-97.

⁷ Przybylski, Andrew K., vd. “Motivational, emotional, and behavioral correlates of fear of missing out.” Computers in human behavior, 29(4), (2013): 1841-1848.

⁸ Gökler, “Sosyal Ortamlarda Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeği.” 53-59.

⁹ Röhl Judith, Ute Koglin, and Franz Petermann. “Emotion regulation and childhood aggression: Longitudinal associations.” Child Psychiatry & Human Development, 43 (2012): 909-923.

Duygu düzenleme kavramı, “bir bireyin hedeflerine ulaşması amacıyla duygusal tepkileri, bilhassa yoğun ve zamansal özelliklerini değerlendirmek, izlemek ve değiştirmekten sorumlu olan içsel ve dışsal süreçler” şeklinde açıklanmaktadır.¹⁰ Uygun ve etkili bir duygu düzenleme, duygusal ve sosyal yeterliliklerin temelini temsil etmektedir ve çocukluk döneminde de duygusal patolojilerin gelişim riskine yönelik koruyucu bir etkisinin olduğu ifade edilmektedir.¹¹ 6-12 yaş arasındaki çocuklar olumlu-olumsuz farklı yoğunluktaki duyguları daha fazla fark etmeye başlamaktadırlar. Bu duygular onlarda daha fazla karmaşık duygulara yol açmakta ve zaman ilerledikçe tek bir duygudan daha fazla duyguyu tecrübe ettiklerini belirtmektedirler.¹²

İlkokul dönemi, çocukların resmi olarak okula başladıkları ve doğrudan sosyal bağlarının genişleme gösterdiği bir dönemdir. Bu dönem içerisinde duygusal uyarımları bağlama uygun bir biçimde düzenleyebilmek önemli bir gelişim görevi olarak kabul edilmekte ve başarılı sosyal etkileşimle akran yeterliliğinin temel bir bileşeni olarak görülmektedir.¹³ Duygu düzenleme becerileri zayıf olan çocuklarda içselleştirme sorunlarına karşı savunmasızlık ve saldırganlığın yüksek olduğu bilinmektedir.¹⁴ Çocukluk döneminde görülen saldırganlığın akademik, davranışsal, sosyal ve psikolojik işlevsellik üzerindeki olumsuz sonuçlarının farklı gelişim alanlarına da yansıdığı göz önünde bulundurulmalıdır. Bu kapsamda saldırganlık ve duygu düzenleme süreçlerinin ilişkili olduğu değişkenlerin ortaya koyulması önemli görülmektedir. Bu değişkenlerin bilinmesiyle birlikte saldırganlığın önlenmesi ve duygu düzenleme süreçlerinin işlevsel hale getirilmesi adına önleme ve müdahale çalışmalarının etkisinin yükselebileceği düşünülmektedir. Araştırmanın bu yönüyle literatüre katkı sunması beklenmektedir.

Aynı zamanda gelişmeleri kaçırma korkusu kavramı günümüzde çok fazla ele alınan popüler bir araştırma alanı olarak değerlendirilmektedir. Ancak ülkemizde yapılan çalışmalara bakıldığında ebeveynler ve bunun çocukların davranışları üzerindeki etkisini inceleyen herhangi bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Araştırmanın bu yönüyle de literatürdeki bir boşluğu doldurmaya yönelik olması sebebiyle önemli olduğu düşünülmektedir.

Yapılan literatür taramasından hareketle bu araştırmanın ana amacı ebeveynlerdeki gelişmeleri kaçırma korkusunun çocuklardaki duygu ayarlama ve saldırganlık üzerindeki yordayıcı etkisinin incelenmesidir. Bu doğrultuda aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır:

1. Çocukların duygu ayarlama becerileri ne düzeydedir?
2. Çocukların saldırganlık düzeyleri nedir?
3. Ebeveynlerin gelişmeleri kaçırma korkusu ne düzeydedir?
4. Duygu ayarlama becerileri, saldırganlık düzeyleri ve gelişmeleri kaçırma korkusu arasında anlamlı ilişki var mıdır?
5. Gelişmeleri kaçırma korkusu duygu düzenlemenin anlamlı bir yordayıcısı mıdır?
6. Gelişmeleri kaçırma korkusu saldırganlığın anlamlı bir yordayıcısı mıdır?

¹⁰ Thompson Ross A. "Emotion regulation: A theme in search of definition." Monographs of the society for research in child development (1994): 25-52.

¹¹ Beauchaine Theodore P. "Future directions in emotion dysregulation and youth psychopathology." Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology, 44(5), (2015): 875-896; Cole Pamela M., Sarah E. Hall, and Nastassia J. Hajal. "Emotion dysregulation as a vulnerability to psychopathology." Child and Adolescent Psychopathology, Third Edition (2017): 346-386; Waters Sara F., Ross A. Thompson. "Children's perceptions of the effectiveness of strategies for regulating anger and sadness." International Journal of Behavioral Development, 38(2), (2014): 174-181.

¹² Pons Francisco, vd. "Individual differences in children's emotion understanding: Effects of age and language." Scandinavian journal of psychology, 44(4), (2003): 347-353.

¹³ Blair Bethany L., et al. "Identifying developmental cascades among differentiated dimensions of social competence and emotion regulation." Developmental psychology, 51(8), (2015): 1062.

¹⁴ Beauchaine, "Future directions in emotion dysregulation," 875-896; Cole vd., "Emotion dysregulation," 346-386.

Yöntem

Bu araştırma betimsel bir çalışma olup araştırma amacı doğrultusunda bu çalışmada ilişkişel tarama modelinden yararlanılmıştır. Bu model genel tarama modellerinden biridir ve tarama modellerinde belirli bir evren ile ilgili genel geçer bir bilgi elde etmek amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda çalışmalar evrenin bütünü veya evrenden seçilen bir örneklem ile yürütülmektedir. İlişkişel tarama ise iki ya da daha çok değişkenin bir arada değişip değişmediğini ve değişimin ne büyüklükte ve hangi yönde olduğunu açıklamayı hedefleyen araştırma modelidir¹⁵. İlişkişel tarama modeli ile gerçekleştirilen araştırmalarda neden-sonuç ilişkisine varılamamaktadır. Ancak neden-sonuç ilişkisi ile ilgili ipuçlarına ulaşılabilmektedir. Bununla birlikte bir değişkenden elde edilen duruma ulaşılmasıyla diğer değişkenler ile ilgili çıkarımda bulunulmasına imkân sunmaktadır.¹⁶ Araştırmanın bağımsız değişkeni gelişmeleri kaçırma korkusu, bağımlı değişkenleri ise saldırganlık ve duygu düzenleme becerileridir.

Araştırma Örnekleme

Katılımcılar araştırmaya uygun örnekleme yöntemiyle dâhil edilmiştir. Bu örnekleme yöntemi, zaman, işgücü ve maddi imkânlar bakımından sınırlı olması durumlarında sıklıkla tercih edilmektedir. Bu örnekleme yönteminde katılımcılara uygulama yapılabilir ve kolay ulaşılabilir yöntemlerle ulaşılmaktadır.¹⁷ Veriler internet ortamında toplanmıştır. Veriler toplanırken araştırmaya katılan katılımcıların çocuklarının 5-12 yaş aralığında olmasına dikkat edilmiştir. Bu araştırma kapsamında 264 bireye ulaşılmıştır. Katılımcıların %84.5'i (n=233) kadın, %15.5'i (n=41) erkektir. Katılımcıların %8'i (n=21) ilköğretim mezunu, %23.5'i (n=62) ortaöğretim mezunu, %56.1'i (n=148) lisans mezunu, %12.5'i (n=33) ise lisansüstü mezundur. Katılımcıların çocuk sayılarına bakıldığında ise %40.5'i (n=107) 1 çocuğa, %46.6'sı (n=123) 2 çocuğa, %12.8'i (n=34) ise 3 ve üzeri çocuğa sahiptir.

Veri Toplama Araçları

Duygu Ayarlama Ölçeği (DAÖ)

DAÖ, çocuklarda duyguların düzenlenmesini değerlendirmek için kullanılır. DAÖ, Shields ve Cicchetti¹⁸ tarafından 1997 yılında geliştirilmiştir. Türkçe uyarlaması ise Kapçı ve diğerleri tarafından 2009 yılında yapılmıştır. Ölçek, ebeveynler, öğretmenler veya çocuğu tanıyan bir yetişkin tarafından doldurulabilecek olan 24 maddeden meydana gelmektedir. Ölçek, duygusal değişkenlik (15 madde) ve duygu düzenleme (9 madde) olmak üzere 2 alt boyuttan meydana gelmektedir. Maddeler 4'lü likert (hiçbir zaman, nadiren, sıklıkla, her zaman) tipinde cevaplanabilmektedir. Duygusal değişkenlik alt boyutundan alınan puanların yüksek olması, çocukların duygu ayarlama zorlandığını; duygu düzenleme alt boyutundan alınan puanların yüksek olması ise duygu ayarlama sorun yaşamadığını göstermektedir. Ölçeğin Cronbach Alfa katsayısı, tamamı için .84; "duygusal değişkenlik" alt boyutu için .80 ve duygu düzenleme alt boyutu için ise .81 olarak bulunmuştur.¹⁹

Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Anne-Baba Formu (ÇSÖ-ABF)

¹⁵ Karasar Niyazi. Bilimsel araştırma yöntemi. Ankara: Nobel Akademi Yayıncılık, 2018.

¹⁶ Karasar Niyazi. *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Akademi Yayıncılık, 2018.

¹⁷ Büyüköztürk Şener, *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi, 2011.

¹⁸ Shields, Ann, Dante Cicchetti. "Emotion regulation among school-age children: the development and validation of a new criterion Q-sort scale." *Developmental psychology* 33(6), (1997): 906.

¹⁹ Kapçı G. Emine, vd. "İlköğretim çağı çocuklarında duygu ayarlama: Bir ölçek uyarlama çalışması ve duygu ayarlama ile ilişkili etmenlerin belirlenmesi." *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 16(1), (2009): 13-20.

Bu ölçek Halperin ve diğerleri²⁰ tarafından 2002 yılında geliştirilmiştir. Ercan ve diğerleri tarafından 2016 yılında Türkçe'ye uyarlanmıştır. Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Anne-Baba Formu (ÇSÖ- ABF) çocuklarda görülen saldırgan davranışların yoğunluğunu, yaygınlığını, sıklığını ve yıkıcı davranışlardan ayırt edici noktalarını ortaya koymada kullanılan bir ölçme aracıdır. ÇSÖ-ABF, 28 madde ve dört alt ölçekten oluşmaktadır. Ölçek 5'li Likert tipinde (hiçbir zaman, ayda bir ya da daha az, haftada bir ya da daha az, haftada 2-3 kez, çoğu zaman) cevaplandırılmaktadır. Ölçek orijinalinde 5 alt boyuttan meydana gelmektedir. Ancak ölçeğin Türkçe formu 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar; sözel saldırganlık, nesnelere ve hayvanlara yönelik saldırganlık, kışkırtılmış fiziksel saldırganlık ve kışkırtılmadan gerçekleşen fiziksel saldırganlık olarak isimlendirilmektedir. Alt boyutların varyansı açıklama oranları ise sırasıyla; %84, %76, %71 ve %83 olarak bulunmuştur. Ölçeğin Cronbach Alfa katsayısı, tamamı için .93, sözel saldırganlık için .89, nesnelere ve hayvanlara yönelik saldırganlık için .55, kışkırtılmış fiziksel saldırganlık için .75, kışkırtılmadan gerçekleşen fiziksel saldırganlık için .74 olarak bulunmuştur.²¹

Üsküdar Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeği (ÜGKKÖ)

Metin, Pehlivan ve Tarhan tarafından 2017 yılında geliştirilen ölçek, Przybylski ve diğerlerinin²² "Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeği" esas alınarak ve bazı yeni maddelerin eklenmesi ile geliştirilmiştir. Ölçekte bireylere telefonlarını düzenli olarak kontrol etmediklerinde yaşadıkları maddeler halinde sunulmuştur. "Kaygı hissederim," "Huzursuz olurum" gibi 22 maddeden oluşmaktadır. Ölçek 5'li likert tipinde cevaplandırılmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar, gelişmeleri kaçırma korkusunun arttığını göstermektedir. Ölçeğin Cronbach Alfa katsayısı .88 olarak bulunmuştur.²³

Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışma doğrultusunda veri toplanacak ölçme araçları için geliştiricilerden izin alınmış ve veri toplama seti ortaya çıkarılmıştır. Ölçekler, elektronik ortamda katılımcılara ulaştırılması amacıyla Google Form kullanılarak link haline getirilerek dağıtılmıştır. Çalışma kapsamında 264 kişiden veri toplanmıştır.

Verilerin analiz edilmesi sürecinde SPSS 19 paket programından yararlanılmıştır. Analizlerde hata payı .05 olarak kabul edilmiştir. Ebeveynlerdeki gelişmeleri kaçırma korkusunun çocuklardaki saldırganlık ve duygu düzenleme becerilerini ne düzeyde yordadığını ortaya koymak amacıyla regresyon analizi uygulanmıştır. Verilerin analize uygun hale gelmesi için gerekli olan incelemeler yapılmıştır. Bu kapsamda ilk olarak normallik incelenmiş ve uç değerlere bakılmıştır. Basıklık ve çarpıklık değerlerine bakılmıştır. Literatüre bakıldığında normal dağılım için bu değerlerin +1.5 ve -1.5 bulunmasının uygun olduğu görülmüştür.²⁴ Bağımsız değişkenlerin arasındaki çoklu bağlantı sorununa bakılması amacıyla VIF ve tolerans değerlerine bakılmıştır. Literatürde VIF değerinin 10'dan küçük; tolerans değerlerinin ise

²⁰ Halperin, Jeffrey M., Kathleen E. McKay, and Jeffrey H. Newcorn. "Development, reliability, and validity of the children's aggression scale-parent version." *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry* 41(3), (2002): 245-252.

²¹ Ercan, Elif, vd. "Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Anne-Baba Formu: Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması." *Anatolian Journal of Psychiatry/Anadolu Psikiyatri Dergisi* 17 (2016).

²² Przybylski, Andrew K., vd. "Motivational, emotional, and behavioral correlates of fear of missing out." *Computers in human behavior* 29(4) (2013): 1841-1848.

²³ Metin, Barış, Ramazan Pehlivan, ve Nevzat Tarhan. "Üsküdar gelişmeleri kaçırma korkusu ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması." *The Journal of Neurobehavioral Sciences* 4(2), (2017): 43-46.

²⁴ Tabachnick G. Barbara, Linda S. Fidell and Jodie B. Ullman. *Using multivariate statistics*. Vol. 6. Boston, 2013.

.10'dan büyük olması gerektiği belirtilmiştir.²⁵ Sonuçlara bakıldığında bu koşulların sağlandığı bulgusuna ulaşılmıştır. Regresyon sürecine hazırlık aşamasına ilişkin belirtilen değerler Tablo 1'de yer almaktadır. Bunlara ek olarak değişkenler arasındaki korelasyon katsayılarına bakılmış ve .01 ve .33 arasında olduğu görülmüştür. Bu değerlerin .90'nın altında olması istenmektedir.²⁶ Yapılan analizler sonucunda regresyon analizi için gerekli olan koşulların karşılandığı görülmüş ve 264 veri ile çoklu regresyon analizi yapılmıştır.

Tablo 1: Değişkenlere Ait Basıklık, Çarpıklık ve VIF Değerleri

Değişken	Basıklık	Çarpıklık	VIF
Duygusal Değişkenlik	-.263	-.087	1.078
Duygu Düzenleme	.297	-.554	1.001
Sözel Saldırganlık	1.110	1.057	1.000
Nesnelere ve Hayvanlara Yönelik Saldırganlık	1.320	1.396	1.135
Kışkırtılmış Fiziksel Saldırganlık	.292	.948	1.054
Kışkırtılmadan Gerçekleşen Fiziksel Saldırganlık	1.307	1.316	1.051
Üsküdar Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeği	-.291	.694	---

Bulgular

Değişkenlere Yönelik Betimsel İstatistikler ve Değişkenler Arasındaki Korelasyon Katsayıları

Araştırmanın gerçekleştirildiği örneklem grubunda bulunan bireylerin duygu ayarlama, saldırganlık ve gelişmeleri kaçırma korkusu ölçeği puanlarına ait ortalama, standart sapma, standart hata, ranj, minimum ve maksimum değerlerine Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 2: Değişkenlere Ait Betimsel İstatistikler

	n	\bar{X}	SS	Shx	Ranj	Maks	Min.
Duygusal Değişkenlik	264	28.19	3.69	0.22	18	37	19
Duygu Düzenleme	264	25.89	2.61	0.16	13	31	18
Sözel Saldırganlık	264	3.23	2.83	0.17	13	13	0
Nesnelere ve Hayvanlara Yönelik Saldırganlık	264	0.53	0.82	0.05	4	4	0
Kışkırtılmış Fiziksel Saldırganlık	264	1.48	1.69	0.10	7	7	0
Kışkırtılmadan Gerçekleşen Fiziksel Saldırganlık	264	0.20	0.48	0.29	2	2	0
Üsküdar Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeği	264	47.72	15.90	0.97	63	89	26

Tablo 2'de görüldüğü gibi Duygu Ayarlama Ölçeği'nin duygusal değişkenlik alt boyutunun aritmetik ortalaması 28.19 (SS=3.69)'dur. Bu alt boyuttan elde edilebilecek en yüksek puan 60, en düşük puan ise 15'tir. Duygu Ayarlama Ölçeği'nin duygu düzenleme alt boyutunun aritmetik ortalaması 25.89 (SS=2.61)'dur. Bu alt boyuttan elde edilebilecek en

²⁵ Pallant Julie, "SPSS survival manual. A step by step guide to data analysis using SPSS," Crows Nest: Allen & Unwin, 2011.

²⁶ Pallant, "SPSS survival manual".

yüksek puan 36, en düşük puan ise 9'dur. Çocuklar İçin Saldırganlık Ölçeği'nin sözel saldırganlık alt boyutunun aritmetik ortalaması 3.23'tür. Bu alt boyuttan elde edilebilecek en yüksek puan 48, en düşük puan ise 0'dır. Çocuklar İçin Saldırganlık Ölçeği'nin nesnelere ve hayvanlara yönelik saldırganlık alt boyutunun aritmetik ortalaması 0.53 (SS=0.82)'tür. Bu alt boyuttan elde edilebilecek en yüksek puan 16, en düşük puan ise 0'dır. Çocuklar İçin Saldırganlık Ölçeği'nin kısıktılmış fiziksel saldırganlık alt boyutunun aritmetik ortalaması 1.48 (SS=1.69)'dir. Bu alt boyuttan elde edilebilecek en yüksek puan 24, en düşük puan ise 0'dır. Çocuklar İçin Saldırganlık Ölçeği'nin kısıktılmadan gerçekleşen fiziksel saldırganlık alt boyutunun aritmetik ortalaması 0.20 (SS=0.48)'dir. Bu alt boyuttan elde edilebilecek en yüksek puan 24, en düşük puan ise 0'dır. Son olarak Üsküdar Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeği'nin aritmetik ortalaması 47.72 (SS=15.90)'dir. Bu ölçekten elde edilebilecek en yüksek puan 110, en düşük puan ise 22'dir.

Bu araştırmanın bağımlı değişkenleri DAÖ ve ÇSÖ-ABF'den aldıkları puanlar iken, araştırmanın bağımsız değişkeni ise ÜGKÖ'den elde edilen puanlardır. Çalışmanın amaçları kapsamında bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Analizi uygulanmıştır. Yapılan analizin sonuçları Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3: Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Analizi Sonuçları

<u>Değişkenler</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>
1. <u>Duygusal Değişkenlik</u>	1.00						
2. <u>Duygu Düzenleme</u>	-.11*	1.00					
3. <u>Sözel Saldırganlık</u>	.27**	-.03	1.00				
4. <u>Nesnelere ve Hayvanlara Yönelik Saldırganlık</u>	.23**	-.12	.35**	1.00			
5. <u>Kısıktılmış Fiziksel Saldırganlık</u>	-.12*	-.06	.23**	.16**	1.00		
6. <u>Kısıktılmadan Gerçekleşen Fiziksel Saldırganlık</u>	.03	.01	.22**	.33**	.26**	1.00	
7. <u>Üsküdar Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeği</u>	.02	-.08	.21**	.03	.18**	-.01	1.00

** $p < .01$

Korelasyon analizi sonuçları incelendiğinde, Tablo 3'te de görüldüğü üzere, duygusal değişkenlik ile sözel saldırganlık ($r=.27$; $p<.01$) ve nesnelere ve hayvanlara yönelik saldırganlık ($r=.23$; $p<.01$) arasında düşük düzeyde pozitif yönde; kısıktılmış fiziksel saldırganlık ($r=-.12$; $p<.01$) ve duygu düzenleme ($r=-.11$; $p<.01$) arasında düşük düzeyde negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Sözel saldırganlık ile nesnelere ve hayvanlara yönelik saldırganlık ($r=.35$; $p<.01$) arasında orta düzeyde; kısıktılmış fiziksel saldırganlık ($r=.23$; $p<.01$), kısıktılmadan gerçekleşen fiziksel saldırganlık ($r=.22$; $p<.01$) ve gelişmeleri kaçırma korkusu ($r=.21$; $p<.01$) arasında düşük düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Nesnelere ve hayvanlara yönelik fiziksel saldırganlık ile kısıktılmadan gerçekleşen fiziksel saldırganlık ($r=.33$; $p<.01$) arasında orta düzeyde; kısıktılmış fiziksel saldırganlık ($r=.16$; $p<.01$) arasında ise düşük düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Son olarak kısıktılmış fiziksel saldırganlık ile kısıktılmadan gerçekleşen fiziksel saldırganlık ($r=.26$; $p<.01$) ve gelişmeleri kaçırma korkusu ($r=.18$; $p<.01$) arasında düşük düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Üsküdar Gelişmeleri Kaçırma Korkusunun Duygu Düzenleme ve Saldırganlık Üzerindeki Yordayıcı Etkisinin İncelenmesine Yönelik Bulgular

Yapılan korelasyon analizi sonucunda gelişmeleri kaçırma korkusu ise sözel saldırganlık ve kışkırtılmış fiziksel saldırganlık arasında anlamlı ilişkilerin olduğu; diğer değişkenler ile anlamlı ilişki göstermediği görülmüştür. Bu nedenle regresyon analizinde gelişmeleri kaçırma korkusunun yalnızca bu iki değişken üzerindeki yordayıcılığına bakılmıştır. Yordayıcı etkiye ait bilgiler Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: Gelişmeleri Kaçırma Korkusunun Yordayıcılığına İlişkin Doğrusal Regresyon Analizi

Değişkenler	B	S.H.	β	T	P
Sözel Saldırganlık →Gelişmeleri Kaçırma Korkusu	1.447	.541	.210	3.473	.008*
Kışkırtılmış Fiziksel Saldırganlık →Gelişmeleri Kaçırma Korkusu	.528	.325	.188	3.094	.002*

$R_{\text{sözel saldırganlık}}=0.210$; $R^2=0.04$; $F=12.063$; $p<.05$; $R_{\text{kışkırtılmış fiziksel saldırganlık}}=0.188$; $R^2=0.03$; $F=9.574$; $p<.05$

Tablo 4'te görüldüğü üzere regresyon analizi sonucunda gelişmeleri kaçırma korkusunun çocuklardaki sözel saldırganlığı yordadığı bulunmuştur ($R_{\text{sözel saldırganlık}}=0.210$; $R^2=0.04$; $F=12.063$). Gelişmeleri kaçırma korkusu, sözel saldırganlık toplam varyansının %4'ünü açıklamaktadır. Yapılan diğer regresyon analizinde ise gelişmeleri kaçırma korkusunun kışkırtılmış fiziksel saldırganlığı yordadığı bulunmuştur ($R_{\text{kışkırtılmış fiziksel saldırganlık}}=0.188$; $R^2=0.03$; $F=9.574$; $p<.05$). Gelişmeleri kaçırma korkusu, kışkırtılmış fiziksel saldırganlık toplam varyansının %3'ünü açıklamaktadır.

Tartışma

Araştırma kapsamında ebeveynlerin gelişmeleri kaçırma korkusunun çocuklardaki duygu ayarlama ve saldırganlık düzeyi üzerindeki yordayıcı etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda ilk olarak araştırmaya katılan ebeveynlerin çocuklarının saldırganlık ve duygu ayarlama düzeyleri ve ebeveynlerin gelişmeleri kaçırma korkusu düzeyleri incelenmiştir. Araştırma sonucunda duygusal değişkenlik alt boyutuna bakıldığında puan ortalamasının 28.19; duygu düzenleme alt boyutu puan ortalamasının ise 25.89 olduğu görülmektedir. Ölçek puanlarının değerlendirilmesinde duygu değişmezliği alt ölçeğinden elde edilen puanın yüksek olması, çocuğun duygularını ayarlayamadığını, duygu düzenleme alt ölçeğinden elde edilen puanın yüksek olması ise duygularını düzenlemesinin iyi olduğunu ortaya koymaktadır. Çocukların duygu düzenleme becerilerine dair almış oldukları puanların ortalamalarının, ölçeklerin orta puanlarının üstünde bulunduğu görülmüştür. Bu durum çocukların duygu düzenleme becerilerine yönelik becerilerinin yüksek olduğunu göstermektedir. Literatür incelendiğinde de çocukların duygu düzenleme becerilerinin ortalama ve ortalamanın üzerinde olduğunu gösteren bulguların çoğunlukta olduğu görülmektedir.²⁷

Çocuklar İçin Saldırganlık Ölçeği'nin sözel saldırganlık alt boyutunun aritmetik ortalaması 3.23; nesnelere ve hayvanlara yönelik saldırganlık alt boyutunun 0.53; kışkırtılmış fiziksel saldırganlık alt boyutunun 1.48 ve kışkırtılmadan gerçekleşen fiziksel saldırganlık alt boyutunun ise 0.20 olduğu bulunmuştur. Bu puanlar ortalamanın oldukça altında yer almaktadır. Genel anlamda araştırmaya katılan ebeveynlerin çocuklarında saldırganlık sorunu görülmediği söylenebilir. Literatüre bakıldığında çocukların saldırganlık ilişkilerinin farklı

²⁷ Demirci Zeynep Apaydın, Emel Arslan, ve Merve Temel. "Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Duygu Düzenleme ve Kişiler Arası Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi." Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 18(2), (2020): 910-925; Şahin Gülhan ve Ramazan Arı. "Okul öncesi çocukların duygu düzenleme becerilerinin bağlanma örüntüleri açısından incelenmesi." Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi, 5, (2015): 1-12.

değişkenlerle incelendiği görülmektedir. Ancak ortalama düzeyini ölçen herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Ebeveynlerin gelişmeleri kaçırma korkusu ölçeği puan ortalamaları incelendiğinde ise 47.72 olduğu görülmektedir. Bu puan ölçeğin orta puan değerinin altındadır. Bu nedenle ebeveynlerdeki gelişmeleri kaçırma korkusunun ortalamasının altında olduğu söylenebilir. Araştırmaya katılan yaş grubuna bakıldığında çoğunluğun (%66.3) 40 yaş ve üzerinde olduğu görülmektedir. Bu yaş grubunda teknoloji kullanımının daha küçük yaşta bireylere kıyasla daha az olduğu düşünüldüğünde bu bulgu anlaşılır niteliktedir. Literatüre bakıldığında 13-33 yaş grubundaki kişilerin gelişmeleri kaçırma korkusuna yakalanma olasılığının daha yüksek olduğu belirtilmektedir.²⁸ Bu bulgu bu araştırma bulgusunu destekler niteliktedir.

Araştırmanın amacı doğrultusunda incelenen bir diğer durum ise çocukların duygu düzenleme ve saldırganlık düzeyleri ile ebeveynlerin gelişmeleri kaçırma korkuları arasındaki ilişkilerin ele alınmasıdır. Yapılan analizler sonucunda çocuklarda bulunan duygusal değişkenlik arttıkça sözel saldırganlık ve nesnelere ve hayvanlara yönelik saldırganlığın arttığı; kışkırtılmış fiziksel saldırganlık ve duygu düzenleme becerisinin ise azaldığı bulunmuştur. Literatüre bakıldığında duygu düzenleme süreçlerinin saldırganlığın gelişmesinde önemli bir rol oynadığı görülmektedir.²⁹ Duygularını bilhassa da üzüntü, öfke ve hayal kırıklığı gibi olumsuz olarak nitelendirilen duyguları düzenlemekte ve sosyal çevresi tarafından kabul edilebilecek seviyede ifade edemeyen çocuklar için saldırganlık gibi dışsallaştırma problemlerinin yüksek olduğu ifade edilmektedir.³⁰ Özellikle öfke duygusunu düzenleme konusunda zorlananların, farklı yaşam alanlarında ve duygularda da saldırgan davranışlar ortaya koyma ihtimallerinin daha fazla olduğu bulunmuştur.³¹ Tüm bu araştırma sonuçlarına ek olarak, duygusal ifadelerin uygunlukları, sosyal bağlamda duyguları ortaya koymaya yönelik olan sosyal kuralların anlaşılmasından geçmektedir. Düşük ya da yüksek seviyede duygusal ifadeye sahip olan çocukların saldırganlık gibi uyum becerilerini bozan eylemler bakımından risk altında oldukları görülmektedir.³²

Aynı zamanda çocuklardaki sözel saldırganlık arttıkça nesnelere ve hayvanlara yönelik saldırganlık, kışkırtılmış fiziksel saldırganlık, kışkırtılmadan gerçekleşen fiziksel saldırganlık ve ebeveynlerdeki gelişmeleri kaçırma korkusunun arttığı; nesnelere ve hayvanlara yönelik fiziksel saldırganlık arttıkça kışkırtılmadan gerçekleşen fiziksel saldırganlık ve kışkırtılmış fiziksel saldırganlığın arttığı; son olarak kışkırtılmış fiziksel saldırganlık arttıkça kışkırtılmadan gerçekleşen fiziksel saldırganlık ve ebeveynlerdeki gelişmeleri kaçırma korkusunun yükseldiği bulunmuştur. Literatüre bakıldığında ülkemizde yapılan araştırmalarda ebeveynlerdeki gelişmeleri kaçırma korkusunun incelendiği herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yurt dışı literatüre bakıldığında da aile özellikleri ile çocukların davranışları arasındaki ilişkiye odaklanılmasına rağmen, aileyi gelişmeleri kaçırma korkusu ile ilişkilendiren çok fazla araştırma yapılmadığı belirtilmektedir.³³ Bu nedenle literatürle karşılaştırma yapılamamıştır. Ancak ebeveynlerin gelişmeleri kaçırma korkusunun sosyal medya kullanımını arttırdığı öngörülmektedir. Bu doğrultuda ebeveynlerin çocuklarına ayırdıkları zamanın azalacağı düşünüldüğünde çocuklardaki saldırganlığın artması beklentiler dâhilindedir.

²⁸ Tanhan, Fuat, Halil İbrahim Özok, ve Volkan Tayiz. "Gelişmeleri kaçırma korkusu (FoMO): güncel bir derleme." *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 14(1), (2022): 74-85.

²⁹ Yurdakul, Yeşim ve Elifcan Cesur. "İlkokul Dönemi Çocuklarının Duygu Düzenleme Becerileri ile Saldırganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi." *Trakya Eğitim Dergisi*, 14(1), (2024): 304-319.

³⁰ Eisenberg, Nancy, vd. "The relations of regulation and emotionality to children's externalizing and internalizing problem behavior." *Child development*, 72(4), (2001): 1112-1134.

³¹ Roberton, Terri, Michael Daffern, ve Romola S. Bucks. "Emotion regulation and aggression." *Aggression and violent behavior* 17(1), (2012): 72-82.

³² Eisenberg, Nancy, vd. "Longitudinal relations among parental emotional expressivity, children's regulation, and quality of socioemotional functioning." *Developmental psychology*, 39(1), (2003): 3.

³³ Bloemen, Noor, and David De Coninck. "Social media and fear of missing out in adolescents: The role of family characteristics." *Social Media+ Society*, 6(4), (2020): 2056305120965517.

Araştırmada incelenen bir diğer durum ise gelişmeleri kaçırma korkusunun duygu düzenleme üzerinde anlamlı bir yordayıcı olmadığı görülmüştür. Bununla birlikte ebeveynlerdeki gelişmeleri kaçırma korkusunun çocuklardaki sözel saldırganlığı ve kıskırtılmış fiziksel saldırganlığı yordadığı bulunmuştur. Araştırma sonuçlarından hareketle çocuklardaki sözel saldırganlığın ve kıskırtılmış fiziksel saldırganlığın açıklanmasında ebeveynlerdeki artmış gelişmeleri kaçırma korkusu olduğu söylenebilir.

Sınırlılıklar ve Öneriler

Araştırma sonucunda ulaşılan sonuçlar, bazı sınırlılıklar dâhilinde değerlendirilmelidir. Çalışmanın sınırlılıklarından bir tanesi çocukların duygu düzenleme ve saldırganlık seviyelerine dair ulaşılan bilgiler, ebeveynlerin değerlendirmelerine dayanmaktadır. Daha sonra yapılacak olan çalışmalarda farklı bağlamlarda (okul, ev vb.) verilere ulaşmak amacıyla akran veya öğretmen değerlendirmeleri de dâhil edilerek bulguların geçerliliği sınanabilir. Bu sayede çok yönlü ve bütüncül bir inceleme yapılması mümkün olabilir.

Araştırmanın bir diğer sınırlılığı ise erkek katılımcı sayısının az olmasıdır. Çalışmada soruları cevaplayıcıların büyük kısmı annedir. Bu kapsamda babalar tarafından yapılacak değerlendirmelerin de önemli olduğu düşünülmektedir. İlerleyen araştırmalarda anne-baba birlikte veri toplanması çocukların ebeveynlerinin gözünden farklı bakış açıları ile değerlendirmesini mümkün kılması bakımından önem arz etmektedir.

Çalışma kapsamında ulaşılan bulgular nedensellik bağlantısı kurulmadan incelenmiştir. Aynı değişkenler ile yapılacak olan nitel ve deneysel araştırmalar yoluyla nedensel temellerin ortaya koyulması önemli görülmektedir.

Çalışma kapsamında incelenen değişkenlerin demografik verilerle incelenmesi önemli görülmektedir. Çocuk ve aileye ilişkin farklı değişkenlerle süreci ele almak, okul döneminde saldırgan davranışları önlemek, duygu düzenleme becerilerini desteklemek ve gelişmeleri kaçırma konusunda önlem almak için önemli görülmektedir.

Okul hayatıyla birlikte sosyal alanların genişlemesi sonucunda çocuğun yaşamında duygu, biliş ve sosyal ilişkilerde farklılaşma görülmektedir. Saldırgan davranışların ortaya koyulması bu süreç içerisinde sorunlara yol açabilir. Bu doğrultuda özellikle çocukluk döneminde hangi özelliklerin ya da becerilerin saldırgan davranışlar ile ilişkili olduğunun bilinmesi, müdahale çalışmalarının temelini oluşturması yönünden önemli görülmektedir.

Araştırmada çocukların duygu düzenleme becerilerinin saldırganlık ile ilişkili olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar göz önüne alındığında ebeveynlerin duygu düzenleme davranışlarını erken yaşta desteklemelerinin önemi dikkat çekmektedir. Bununla birlikte saldırgan davranışlar üzerinde gelişmeleri kaçırma korkusunun etkisi olduğu görülmüştür. Bu kapsamda da ebeveynlerin sosyal medya kullanımını kontrol altına almasının, bu konuda velilere yapılacak olan eğitimlerin ve bilgilendirmelerin önemi ortaya koyulmuştur.

KAYNAKÇA

- Beauchaine, Theodore P. "Future directions in emotion dysregulation and youth psychopathology." *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 44(5), (2015): 875-896.
- Blair, Bethany L., et al. "Identifying developmental cascades among differentiated dimensions of social competence and emotion regulation." *Developmental psychology*, 51(8), (2015): 1062.
- Bloemen, Noor, and David De Coninck. "Social media and fear of missing out in adolescents: The role of family characteristics." *Social Media+ Society*, 6(4), (2020): 2056305120965517.
- Büyüköztürk Şener, *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi, 2011.
- Clark, J. Sarah vd., "Parents on social media: Likes and dislikes of sharenting," C.S. Mott Children's Hospital National Poll on Children's Health, University of Michigan, 23(2). (2015), <http://mottpoll.org/reports-surveys/parents-social-medialikes-and-dislikes-sharenting>.
- Cole, Pamela M., Sarah E. Hall, and Nastassia J. Hajal. "Emotion dysregulation as a vulnerability to psychopathology." *Child and Adolescent Psychopathology, Third Edition* (2017): 346-386.
- Demirci Zeynep Apaydın, Emel Arslan, ve Merve Temel. "Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Duygu Düzenleme ve Kişiler Arası Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi." *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 18(2), (2020): 910-925.
- Eisenberg, Nancy, vd. "Longitudinal relations among parental emotional expressivity, children's regulation, and quality of socioemotional functioning." *Developmental psychology*, 39(1), (2003): 3.
- Eisenberg, Nancy, vd. "The relations of regulation and emotionality to children's externalizing and internalizing problem behavior." *Child development*, 72(4), (2001): 1112-1134.
- Ercan, Elif, vd. "Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Anne-Baba Formu: Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması." *Anatolian Journal of Psychiatry/Anadolu Psikiyatri Dergisi* 17 (2016).
- Eşitti, Şakir, "Bilgi Çağında Problemlı İnternet Kullanımı ve Enformasyon Obezitesi: Problemlı İnternet Kullanımı Ölçeğinin Üniversite Öğrencilerine Uygulanması," *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 49(2), (2015): 75-97.
- Gökler, Mehmet Enes et al. "Sosyal Ortamlarda Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeğinin Türkçe Sürümünün Geçerlilik Ve Güvenilirliğinin Değerlendirilmesi.," *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 17 (52- 59), (2016), 53-59.
- Güleç, Vusala, "Aile İlişkilerinin Sosyal Medyayla Birlikte Çöküşü." *Yeni Medya Elektronik Dergi*, 2(1), (2018): 105-120.
- Halperin, Jeffrey M., Kathleen E. McKay, and Jeffrey H. Newcorn. "Development, reliability, and validity of the children's aggression scale-parent version." *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry* 41(3), (2002): 245-252.
- Kapçı G. Emine, vd. "İlköğretim çağı çocuklarında duygu ayarlama: Bir ölçek uyarlama çalışması ve duygu ayarlamayla ilişkili etmenlerin belirlenmesi." *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 16(1), (2009): 13-20.
- Karasar Niyazi. *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Akademi Yayıncılık, 2018.
- Metin, Barış, Ramazan Pehlivan, ve Nevzat Tarhan. "Üsküdar gelişmeleri kaçırma korkusu ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması." *The Journal of Neurobehavioral Sciences* 4(2), (2017): 43-46.
- Pallant Julie, "SPSS survival manual. A step by step guide to data analysis using SPSS," Crows Nest: Allen & Unwin, 2011.
- Pons, Francisco, vd. "Individual differences in children's emotion understanding: Effects of age and language." *Scandinavian journal of psychology*, 44(4), (2003): 347-353.
- Przybylski, Andrew K., vd. "Motivational, emotional, and behavioral correlates of fear of missing out." *Computers in human behavior*, 29(4), (2013): 1841-1848.
- Roberton, Terri, Michael Daffern, ve Romola S. Bucks. "Emotion regulation and aggression." *Aggression and violent behavior* 17(1), (2012): 72-82.
- Röll, Judith, Ute Koglin, and Franz Petermann. "Emotion regulation and childhood aggression: Longitudinal associations." *Child Psychiatry & Human Development*, 43 (2012): 909-923.
- Shields, Ann, Dante Cicchetti. "Emotion regulation among school-age children: the development and validation of a new criterion Q-sort scale." *Developmental psychology* 33(6), (1997): 906.

- Şahin Gülhan ve Ramazan Arı. "Okul öncesi çocukların duygu düzenleme becerilerinin bağlanma örüntüleri açısından incelenmesi." *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5, (2015): 1-12.
- Tabachnick G. Barbara, Linda S. Fidell and Jodie B. Ullman. *Using multivariate statistics*. Vol. 6. Boston, 2013.
- Tanhan, Fuat, Halil İbrahim Özok, ve Volkan Tayiz. "Gelişmeleri kaçırma korkusu (FoMO): güncel bir derleme." *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 14(1), (2022): 74-85.
- Thompson, Ross A. "Emotion regulation: A theme in search of definition." *Monographs of the society for research in child development* (1994): 25-52.
- Waters, Sara F., Ross A. Thompson. "Children's perceptions of the effectiveness of strategies for regulating anger and sadness." *International Journal of Behavioral Development*, 38(2), (2014): 174-181.
- Yurdakul, Yeşim ve Elifcan Cesur. "İlkokul Dönemi Çocuklarının Duygu Düzenleme Becerileri İle Saldırganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi." *Trakya Eğitim Dergisi*, 14(1), (2024): 304-319.